

Na kraju treba istaknuti, da je nama pružen jedan od prvih komentara saborske Uredbe o sv. bogoslužju. I to živom i toplom riječju naših biskupa na tečaju u Zagrebu. Nije poznato da su to doživjeli tako brzo i tako potpuno svećenici drugih naroda. Sada smo taj njihov tumač dobili i u lijepo opremljenoj knjizi »Liturgijska obnova zajednice«. Ne bi smjele biti svećeničke ni redovničke zajednice (muške i ženske), koja neće naručiti tu knjigu i često je imati pred očima. Samo tako ćemo moći, pod vodstvom Sv. Stolice i naših biskupa, pružiti svojim vjernicima što oni od nas očekuju i Bog po Crkvi naređuje.

o. M. Kirigin

Dr o. J. Šetka: Hrv. kršć. terminologija

Često je u imenu najbolje označen pojam svake stvari. Samo se neki put uporabom ime toliko izmijeni da mu se zamete postanak ili izgubi smisao. Pogotovo to vrijedi kad se upotrebljavaju termini iz stranih jezika. Proučavanje je dakle terminologije vrlo potrebno i korisno. Stoga smo vrlo zahvalni prof. makarske bogoslovije, Dr o. J. Šetki, koji je mnogo vremena posvetio istraživanju te vrsti. Ovo je njegovo djelo plod toga marljivog i stručnog nastojanja. Prije je rata izišao I dio: »Hrvatski kršćanski termini, a sada imamo evo II dio: »Hrvatski kršćanski termini latinskoga porijekla«. Naručuje se kod autora u Makarskoj za 850 dinara, gdje se može još dobiti i I dio za 350 Din.

Pravo je da se naš list osvrne na ovo djelo i da ga preporuči, jer je dobar dio ovih termina nastao u vezi s liturgijskim životom našega naroda. A kako graničimo s Istokom i Zadom, poprimili smo mnogo naziva iz grčkog i latinskog jezika. Bit će znak komotnosti i pomanjkanja invencije, ali je činjenica da su i naši stari često ostavljali tuđe izraze nepromjenjenima. Grčki se i latinski sve manje uče i znaju, pa ako je neukusno upotrebljavati u običnom životu strane izraze koje ne shvaćamo još manje se to smije u sakralnom govoru. Potrebno je dakle da svećnici razumiju sve te termine i da ih tumače vjernicima. Sada oni kod pričesti imaju reći »Amen« što ima smisla samo ako znaju i misle što time kažu. Ili npr. otkuda izraz korizma.

U opširnom Uvodu ove knjige govori se vrlo iscrpljivo o vezama našeg naroda s latinskim svijetom, o njegovom utjecaju na naš narod, posebno na stvaranje naše kršćanske terminologije. Zatim se navodi obilna literatura i izvori, pa slijede, alfabetiskim redom pojedini latinski termini što smo ih primili iz latinskog jezika od najstarijih vremena do danas. Kad svakog se termina tumači ukratko njegovo značenje, kaže se od koje latinske riječi potječe, kako je i kada kod nas usvojen. Zajedno s terminima koje smo primili iz italijanskog jezika, a u dodatku su termini što smo ih primili iz njemačkoga, mađarskoga i turskoga.

Pisac se je djela zaista mnogo trudio da nam otkrije porijeklo i značenje svih termina, a redovito ih je i označio vrlo sažeto i tačno. Neka je ipak dopušteno spomenuti neke izraze s liturgijskog

područja za koje podpisani misli da nisu najsretnije opisani. Advenat je vrlo bogat liturgijski ciklus i označuje trostruki Isusov dolazak, a nije samo »vrijeme kad se vjernici pripremaju za Božić«. Liturgijska se godina ne može dijeliti na božićno, uskršno i duhovsko doba, kako se spominje kod brevijara. Pacifikal se mnogo više, sve donedavna, upotrebljavao za »cjelov mira« u Misi i o-tuda mu naziv (na Braču i skraćeno: pace), a ne od blagoslova kuća. Tko nosi soli Deo, na Misi ga skida na početku prefacije. Kod translacije je valjda štamparska pogreška obreda mjesto reda, a tako i na str. 9 biskupijama mjesto nadbiskupijama ili metropoli-jama.

Ove primjedbe ne žele da umanje vrijednost djela, već su na-protiv dokaz kako ih je malo i kako su malene u opsežnom i so-lidnom djelu koje će dobro doći i za poznavanje i za proučavanje liturgike.

o. M. Kirigin

VIJESTI

Liturgijski radni sastanci u krčkoj dijecezi

Očito je da neće niti Uredba o svetom bogoslužju niti sve najljepše odredbe svete Crkve postići cilja ako se za liturgiju ne zagriju najprije svećeničke duše. Jedva tada, kad žar pastira zahvati i vjerni puk, mogu se očekivati veliki plodovi što ih Majka Crkva želi.

U tom je smislu dala primjer drugima malena krčka bisku-pija. Njezin je naime pomoćni biskup preuzvišeni gospodin dr Karmelo Zazinović organizirao ljetos liturgijske radne sastanke za sav kler, raspršen na deset otoka i otočića svoje biskupije. Sretna je zamisao bila da se za održavanje spomenutih sastanaka pozove mnogopoštovani o. dr Tomislav Sagi - Bunić OFM Cap koji na zagrebačkom bogoslovskom fakultetu predaje dogmatiku i patrologiju te je, kao takav, bio doista pozvan da osvjetli izvore novih zanosa i buđenja u samoj Crkvi, izvore kojima su temelji dubine Božjeg bivstva i ljubavi prema dušama.

Budući da je bilo nemoguće okupiti svekolike svećenike krčke biskupije u jedno mjesto, to je zborovanje bilo zamišljeno da se održi u tri središta: Malom Lošinj, Rabu i Krku.

Najprije je održan sastanak u Malom Lošinj, za dva veća i pet manjih otoka, gdje postoji najveća župa u dijecezi, koju je reorganizirao sam preuzvišeni pomoćni biskup, do nedavna župnik dekan u tom kraju, a sada se vodi dekan mons. Antun Toljanic, koji je ujedno imenovan dijecezanski predsjednikom Savjeta za promicanje svete liturgije, umjetnosti i glazbe.

Na dvodnevnom se sastanku, dne 27 i 28. srpnja, našlo na okupu devetnaest svećenika, redovnika i jedan bogoslov.

Sličan se sastanak, odmah nakon toga, održao dne 30. i 31. srpnja u Rabu za rapski provikarijat (otok Rab i sjeverni dio Paga) na kojem je uzelo dijela sedamnaest svećenika, redovnika i klerika; koji su se našli na ljetovanju u kamporskom samo-stanu.